

- N.B. :** (1) Attempt any **four** questions.
(2) **All** questions carry **equal** marks. (20 marks each)

1. Explain the role of peer groups and family in the process of social development of an individual.
2. Explain the features of Social theory of Talcott Parson.
3. Discuss the factors that accelerate the process of social change.
4. "If India has to develop completely, mass literacy is the need of the hour." Justify.
5. Explain the scope of sociology of education with suitable examples.
6. "Value education should be an integral part of all school system". Comment.
7. Explain the role of primary and secondary groups in socialization process.
8. Attempt briefly any **four** of the following :
 - (a) Influence of society on curriculum,
 - (b) Importance of National Integration,
 - (c) Education and Women Empowerment,
 - (d) Four barriers to social change,
 - (e) Significance of Group Dynamics,
 - (f) Role of family in socialization process.

(मराठी रुपांतर)

- सूचना :** (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी २० गुण)

१. व्यक्तिच्या सामाजिक विकासाच्या प्रक्रियेत समवयस्क गट व परिवाराची भूमिका स्पष्ट करा.
२. टलकट पार्सनची सामाजिक उपपत्तीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
३. सामाजिक परिवर्तनास उत्तेजना देणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.
४. "जर भारताला संपूर्ण विकास करायचा असेल, तर जन साक्षरता ही काळाची गरज आहे". समर्थन करा.
५. शिक्षाच्या समाजशास्त्राची व्याप्ती योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा.
६. "मूल्य शिक्षण, हे प्रत्येक शालेय प्रणालीचे अभिन्न अंग असले पाहिजे" — टिप्पणी करा.
७. सामाजीकरण प्रक्रियेत प्राथमिक तथा द्वितीय समूहांच्या भूमिका स्पष्ट करा.
८. खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर थोडक्यात लिहा :
 - (अ) अभ्यासक्रमावर समाजाचा प्रभाव,
 - (ब) राष्ट्रीय एकात्मतेचे महत्त्व,
 - (क) शिक्षा आणि स्त्री सशक्तिकरण,
 - (ड) सामाजिक परिवर्तनात येणारे अडथळे,
 - (इ) समूह गतिमानतेचे महत्त्व,
 - (फ) सामाजीकरण प्रक्रियेत परिवाराची भूमिका.
